

VINERI • 7 NOIEMBRIE 2008 • ANUL LVIII NR. 45

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Hramul bisericii din Micherechi
Întâlnirile toamnei la Liceul „Bălcescu”
„Pro Musica” se pregătește de sărbătorile de iarnă

CALENDAR ORTODOX

10 noiembrie, luni – Sfinții Apostoli Orest, Olimp, Rodion, Erast și Sosipatru.
11 noiembrie, marți – Sfinții Mucenici Mina, Victor și Vincentie; Sf. Ștefanida.
12 noiembrie, miercuri – Sfântul Ioan cel Milostiv; Cuviosul Nil Pustnicul.
13 noiembrie, joi – † Sfântul Ioan Gură de Aur (*Lăsatul secului pentru Postul Nașterii Domnului*).
14 noiembrie, vineri – † Sfântul Apostol Filip; Sfântul Grigorie Palama (*Postul Crăciunului*).
15 noiembrie, sâmbătă – † Sfântul Paisie de la Neamț; Sfântul Mucenic Gurie.
16 noiembrie, duminică – † Sfântul Apostol și Evanghelist Matei.

AGENDĂ

10 noiembrie

1508 – din inițiativa lui Radu cel Mare, a apărut Liturghierul slavon, tipărit de călugărul Macarie; aceasta este prima carte tipărită în Țara Românească.

1688 – un grup de învățați, printre care frații Șerban și Radu Greceanu, au terminat tipărirea Bibliei în limba română.

11 noiembrie

1950 – s-a născut Mircea Dinescu, scriitor și poet.

12 noiembrie

1862 – s-a născut omul politic Vasile Goldiș.
1960 – s-a născut celebra gimnastă Nadia Comăneci.

13 noiembrie

1784 – Valentin Haüy a întemeiat la Paris prima școală pentru nevăzători din lume.

1909 – s-a născut, la Slatina, scriitorul și dramaturgul de origine română Eugen Ionescu.

14 noiembrie

1710 – Dimitrie Cantemir a fost înscăunat ca domnitor al Moldovei.

15 noiembrie

1868 – s-a născut biologul Emil Racoviță.
1875 – s-a născut Anna de Noilles, născută Brâncoveanu, scriitoare franceză de origine română.

16 noiembrie

1816 – s-a născut, la Bistrița, poetul, traducătorul și eseistul Andrei Mureșanu. Este autorul poeziei „Un răsunet”, cunoscută sub numele de „Deșteaptă-te române!”.

”

*Citatul
săptămânii*

„Libertatea se poate lesne redobândi
când se pierde, iar naționalitatea nu.”

Nicolae Bălcescu

”

Bichișciaba

Colaborare între județele
Bichiș și Sălaj

O delegație de la Zalău, județul Sălaj, însoțită de *Ioan Fodoreanu*, consul general al României la Jula, au vizitat joi, 30 octombrie, câteva instituții mai importante din Jula. Delegația condusă de *Marc Tiberiu*, președintele Consiliului Județean Sălaj, *Cristian Ionescu*, vicepreședintele Con-

siliului Județean și *Alexandru Vegh*, subprefectul Sălajului, după ce au făcut o vizită și la sediul redacției „Foaia românească”, au plecat la Bichișciaba, unde au fost așteptați de consilierii orașului pentru a stabili o cooperare între cele două județe, Bichiș și Sălaj. Este vorba despre o în-

tâlnire preliminară unde s-a discutat despre posibilitățile de a avea o colaborare pe plan economic, cultural, de asistență socială, dezvoltarea turismului etc., urmând ca pe parcurs să se semneze și un document de înfrățire între cele două orașe.

A. Butar

Micherechi

Micherechenii vor un nou Centru Cultural

În urma ședinței comune a Guvernelor României și Ungariei din toamna anului trecut, de la Sibiu, s-a stabilit că cele două state vor realiza din fonduri comune construirea unui nou Centru Cultural Român la Micherechi. În primăvara acestui an, primarul comunei Micherechi, *Teodor Martin* a fost primit de secretarul de stat *Gémesi Ferenc*, responsabil pentru problemele minorităților în cadrul Can-

celariei Primului Ministru și de *Németh Erika*, director general al Departamentului pentru Minorități. Tema discuțiilor a fost construirea noului Centru Cultural, însă primarul a fost sfătuit să caute proiecte europene de unde s-ar putea obține fonduri, deoarece statul maghiar nu poate asigura suma necesară, maximum poate ajuta la renovarea vechiului centru. La a patra ședință comună a Guvernelor României

și Ungariei din 21 octombrie a.c., premierul *Călin Popescu-Tăriceanu* a menționat construirea noului Centru Cultural din fonduri ale statului maghiar. În urma acestei declarații, consilierii locali din Micherechi, reuniți la ședința ordinară din 29 octombrie, au discutat din nou despre acest plan, votând că țin neapărat la construirea unui nou centru și nu la renovarea celui vechi.

A. Cioca

Apateu

Adunarea generală a AȚRU

Sâmbătă, 8 noiembrie, cu începere de la ora 11.00, la Centrul Cultural Metodic din Apateu va avea loc o nouă ședință a Adunării Generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Întâlnirea va avea

pe ordinea de zi: darea de seamă despre executarea hotărârilor expirate și despre cele întâmplate de la ultima ședință, darea de seamă despre activitatea Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și

Etnice din Ungaria”, probleme legate de înființarea Editurii „Cronica” și decizia despre distincțiile „Pentru Românii din Ungaria” și „Pentru Învățămantul Românesc din Ungaria”, oferte de AȚRU.

A.B.

Budapesta

Memoria lui Șaguna

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta și Autogovernarea Românească din sectorul II al Capitalei organizează, în ziua de 14 noiembrie, un ceneclu cu ocazia aniversării a 200 de ani de la

nașterea Mitropolitului Andrei Șaguna. Întâlnirea va avea loc la Primăria sectorului II, cu începere de la ora 16.30 (Budapesta, piața Mechwart nr. 1, Sala de căsătorii, etajul 1).

E.I.

Telefonul redacției: 661463-152

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Toamnă aurie
(Foto: Eva Iova)

Omagiu eroilor români, căzuți pe teritoriul Ungariei

A devenit o tradiție ca Ziua Armatei Române să fie sărbătorită în fiecare an și pe teritoriul Ungariei în acele localități unde se odihnesc sufletele soldaților români căzuți în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. La Budapesta, sărbătorirea Zilei Armatei Române a început în cimitirul Rákoskeresztúr, unde a avut loc o slujbă de pomenire a eroilor români, după care detașamentul de onoare din Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazu”, precum și Plutonul de Onoare din cadrul Ministerului Apărării al țării gazdă au prezentat onorul militar celor 164 de soldați români care și-au aflat odihna în acest loc. Au participat cu acest prilej doamna ambasador *Irina Comaroschi*, col. *Vasile Popa*, director al Muzeului Național Militar „Ferdinand I”, o delegație a Ministerului Apărării din România, condusă de *gl. mr. Mircea Savu*, comandantul Diviziei 4 Infanterie, lt. col. *Francisc Romocea*, atașat militar și aero în Republica Ungară. Cere-monie organizată la monumentul eroilor români din cimitirul Rákoskeresztúr s-a încheiat cu depunerea de coroane de flori.

După această ceremonie, la Muzeul și Institutul de Istorie Militară din Budapesta a fost inaugurată expoziția de fotografii „Prezența trupelor sovietice în România între 1944–1958”.

În cuvântul său, directo-

rul acestei instituții, *dr. Lugossy József* a precizat că relațiile dintre națiuni sunt ca un copac ai cărui rădăcini se atrofiază dacă nu sunt întreținute. Expoziția organizată în acest an demonstrează că relațiile de specialitate dintre cele două instituții militare din România și Ungaria se dezvoltă de ani de zile, iar cultura și știința sunt factori care trebuie să servească apropierea dintre națiuni. În continuare a precizat că după 1945 țările situate în zona din centrul și estul Europei au intrat în sfera de acțiune a URSS, dar nimeni nu a prevăzut ce înseamnă aceasta, doar Stalin știa în linii mari. Nesiguranța era întreținută și de faptul că nu se știa când se va trece la așa-zisa „formă statală obligatorie”. Staționarea trupelor sovietice pe teritoriul acestor țări a fost cel mai grav fapt și a însemnat o provocare permanentă la adresa acestor popoare, a mai spus *dr. Lugossy*.

Invitat să ia cuvântul, col. *Vasile Popa*, director al Muzeului Național Militar „Ferdinand I”, a remarcat că a revenit cu plăcere la Budapesta pentru a 10-a oară consecutiv, cu o expoziție de fotografie centrată pe o temă de interes și pentru publicul ungar ținând cont de tema ei: prezența și staționarea trupelor sovietice în România. Alegerea temei acestei expoziții nu a fost întâmplă-

toare dat fiind că anul acesta se împlinesc 50 de ani de la retragerea trupelor sovietice staționate în România. În continuare a arătat că, încă din martie 1944, marile unități din compunerea Frontului 2 ucrainean au acționat pe teritoriul României, acestora li s-au alăturat după 23 august două unități ale armatei române, împreună desfășurând campania din vest. După terminarea războiului prin victoria Națiunilor Unite, trupele rusești, ca și cele ale puterilor occidentale, ar fi trebuit să se retragă în țările de origine. În cadrul Conferinței de Pace de la Paris, referitor la Rusia Sovietică s-a stabilit ca aceasta să păstreze o parte din trupe în România „pentru menținerea liniilor de comunicație cu zona sovietică de ocupație din Austria”.

La 14 mai 1955 țările socialiste au semnat „tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală” – Pactul de la Varșovia. A doua zi, la 15 mai 1955, prin semnarea Tratatului de stat cu Austria și încheierea regimului de ocupație sovietică în această țară, dispărea justificarea menținerii trupelor sovietice în România. Gheorghiu Dej a folosit acest prilej lansând ideea că „retragerea ar însemna un semn al încrederii pe care Rusia îl acordă guvernelor socialiste partenere”.

(Continuare
în pag. a 4-a)

EDITORIAL

De ce ți-e frică, nu scapi...

Înainte de aderarea României la Uniunea Europeană, unguirilor le-a fost frică că după aderare va începe o migrare intensă a românilor înspre Ungaria. Apoi le-a fost frică că vor veni cu miile să lucreze în țara lor. Nici una din temerile lor nu s-a împlinit. Frica istorică a unguirilor față de români se perpetuează deja de secole. Lui Kossuth i-a fost frică să le dea drepturi românilor. Și cu ce s-a ales? Cu pierderea Transilvaniei. Iată că acum, concetățenii noștri iar tremură de frica românilor: dar de această dată s-au speriat de românii care își cumpără case în satele ungurești de lângă graniță și de o... statuie!

Organizația din județul Bichiș a Mișcării „Jobbik Magyarországért” (Pentru o Ungarie mai bună), chiar în ziua când la Seghedin s-au întâlnit Guvernele României și Ungariei în ședință comună, a publicat un comunicat cu titlul „Andrei Șaguna ne atenționează”. Site-ul ziarului județean a prezentat acest comunicat într-un articol intitulat „După părerea Jobbik, județul Bichiș este «românizat»”. Jobbik susține: „**Această statuie în sine nu este doar o creație artistică provocatoare, ci este și simbolul migrării românilor.**”

Avem o veste proastă, care cu siguranță o să-i întristeze pe concetățenii noștri: pe aceste meleaguri, românii nu au venit, ci au fost aici dintotdeauna. Dovezile sunt nenumărate, doar ochi și minte trebuie să le vezi. Din păcate, asta învață și copiii de la școală, inclusiv cei de la școlile de naționalitate: că până la venirea lui Hunor și Magor, bazinul Carpatic a fost un teren pustiu. În Ungaria, orice copil de la o școală românească, când vorbește despre istoria neamului său, începe cam așa: „strămoșii noștri au venit pe aceste meleaguri cu 200 de ani în urmă...” Deci, sunt învățați de mici că sunt venetici pe aceste meleaguri, prin urmare nu pot să aibă aceleași drepturi cu ungurii. Tragedia este însă că și profesorii de la școlile noastre românești cunosc numai varianta ungurească a istoriei popoarelor din Bazinul Carpatic, deci mare lucru nu putem aștepta din partea copiilor. Naționalismul unguresc se învață încă din băncile școlare. Ura față de români (și mai nou tot mai tare și față de slovaci) apare zilnic la televizor, la radio. Cetățenii Ungariei sunt învățați de la vârstă fragedă că românii sunt cei care le-au furat Ardealul, slovaci Țara de Sus (Felvidék), iar sârbii Voivodina. După aproape o sută de ani de la trasarea noilor granițe statale și în situația când, în afară de Serbia, toate aceste țări sunt deja în Uniunea Europeană, dușmănia cu vecinul este tot mai caraghioasă. Cei care se tem de pericolul „migrării românilor” în Ungaria, probabil încă nu au aflat că după integrarea în UE, orice cetățean poate să trăiască pe o zi pe unde vrea el. Așa s-au născut, aproape de pe o zi pe alta, comunitățile de sute de mii de români în Spania sau în Italia. Deci, ușor se poate întâmpla ca, peste câțiva ani, și în zona orașului Győr din nord-vestul Ungariei ar putea să se nască o nouă comunitate de români.

Comunicatul Jobbik mai conține: „**Procesul seamănă în mod înspăimântător cu românizarea de mai devreme a Ardealului și cu românizarea actuală a Ținutului Secuiesc, și aici se include și înființarea Episcopiei Ortodoxe Române din Iula**”. Ce legătură are Episcopia din Iula cu Ardealul sau cu Ținutul Secuiesc nu avem nici habar, un lucru însă știm: Ardealul a fost întotdeauna majoritar românesc, iar Ținutul Secuiesc întotdeauna unguresc. Așa a fost, și așa este și azi. Deci, spaima Jobbik-ului este falsă. Frică ar trebui să-i fie atunci când în școlile românilor din Ungaria ar fi chiar învățământ românesc, când în satele bihorene românii ar vorbi iar românește sau când la radio ar auzi: aici Radio Iula, România...

Eva Iova

Pe scurt...

A ÎNCEPUT CAMPANIA
ELECTORALĂ

În România, a început campania electorală pentru alegerile parlamentare programate la 30 noiembrie. O lună de zile în care partidele și candidații acestora vor încerca să convingă că merită votul alegătorilor. Campania se va încheia pe 29 noiembrie, la ora 07:00 dimineața. Potrivit Biroului Electoral Central, în cursă intră 2.965 de candidați, care se bat pentru un fotoliu în Camera Deputaților sau în Senat. Sistemul pe baza căruia vor vota românii este diferit de cel folosit până acum. Alegerea parlamentarilor se va face pe baza votului uninominal. Astfel, pe buletinele de vot, se vor găsi doar câte un reprezentant de la fiecare partid politic sau candidați independenți. Chiar dacă prezența la vot va fi sub 50%, nu va exista un al doilea tur de scrutin.

CU BICICLETA,
DIN UNGARIA ÎN ROMÂNIA

Lucrările pentru construcția unei piste de biciclete care să lege municipiul Oradea și orașul maghiar Berettyóújfalu vor începe cel târziu în luna martie 2009. Proiectul inițiat de primăriile celor două localități, în cadrul parteneriatului transfrontalier Bihor-Hajdú Bihar, va fi finanțat din fonduri nerambursabile, investiția fiind apreciată la circa 6 milioane de euro. În Bihor, pista va începe de la graniță, va străbate localitățile Borș, Sântion, Episcopia Bihor, Oradea, Sănmartin și Băile Felix.

NU MAI SUNT BILETE
DE AVION CU 1 LEU

Conform decretului UE intrat în vigoare la 1 noiembrie, nu mai există bilete de avion cu prețuri care induc în eroare. Prețurile la bilete trebuie să includă toate taxele și impozitele, drept pentru care dispar biletele „de 1 leu”. Companiile aeriene și paginile de internet care oferă bilete de avion low-cost trebuie să evidențieze în costul biletelor toate taxele care apar. Noul decret interzice ca pentru aceeași cursă agențiile de bilete sau companiile aeriene, indiferent unde funcționează, să practice prețuri diferite în locuri diferite, informează ericinfo.eu.

Comemorarea eroilor la Micherechi

Vineri, 31 octombrie, în cimitirul vechi din Micherechi a avut loc o ceremonie dedicată eroilor români căzuți pe teritoriul Ungariei în timpul celui de-al II-lea război mondial, care și-au jertfit sângele pentru țară, pentru credință. La ceremonia oficială organizată de Primăria comunei Micherechi, au participat Ioan Fodoreanu, consulul general al României la Jula și Dan Alexandru Tiurbe, primarul comunei Mădăras, sat înfrățit cu comuna Micherechi.

Ziua Tuturor Sfinților este sărbătoarea de comemorare a creștinilor. În acea zi a anului comemorăm martirii, care au trăit o viață exemplară. La sfârșitul lunii septembrie a anului 1945, armata română a dus o luptă la marginea satului contra trupelor naziste, în urma căreia mulți ostași români și germani au rămas răniți, iar

șase ostași români și-au pierdut viața pe câmpul de luptă. Monumentul eroilor români și al eroilor din Micherechi a fost sfințit de preotul Ioan Bun. Monumentul

eroilor din sat, ridicat în fața clădirii Primăriei, a adunat rude, nepoți și strănepoți pentru un emoționant moment de reculegere.

A.C.

Kilometri de cârnați la Bichișciaba

Kilometri de cârnați și mirosuri care de care mai îmbietoare au îndemnat publicul la festivalul cârnaților de la Bichișciaba, care a fost organizat în perioada 23-26 octombrie. Se știe că în Ungaria câr-

nații nu sunt doar un simplu fel de mâncare, ci o adevărată delicată culinară. Maeștrii mezelari spun că la sfârșitul lui ianuarie cârnații ajung la savoarea deplină și, de aceea, producătorii se întâlnesc în

această perioadă să-și măsoare priceperea. Cei care au apreciat în mod deosebit bunătățile a fost publicul numeros care a trecut în acele zile pe la Bichișciaba. Zeci de specialiști și-au etalat rețetele, păstrate cu sfințenie din tată-n fiu, precum și produsele, multe dintre ele unice. Printre aceștia s-au numărat și români din Bichișciaba și din alte sate românești din Ungaria, precum și o delegație de la Arad, însoțită de consilierii județeni arădeni, membri ai Comisiei Mixte Arad-Bichiș. Printre membrii juriului s-a numărat și Gheorghe Ambruș, bucătarul julan de origine română, care a adus județului Bichiș medalia de aur de la olimpiada internațională, desfășurată în luna octombrie la Erfurt, Germania.

A.B.

Omagiu eroilor români...

(Urmare din pag. a 3-a)

Acest mesaj a fost bine receptat de Hrușciiov, care dorea să-și creeze imaginea de promotor al păcii mondiale. Până la punerea în practică a acestei hotărâri vor mai trece 3 ani, dar prin aceasta România și-a câștigat o independență reală în acțiunile sale de politică internă și externă.

Liderii de la Kremlin nu au recunoscut niciodată faptul că trupele Armatei Roșii staționate în țările de „democrație populară” au reprezentat un factor de presiune asupra guvernelor naționale și au influențat hotărâtor decizii politice, economice sau în plan militar. Dimpotrivă, în opinia lor, prezența acestor trupe reprezenta scutul

de apărare împotriva unei agresiuni imperialiste, fiind și o povară greu de suportat pentru bugetul sovietic.

Încercările de ieșire de sub tutela Moscovei, așa cum s-a întâmplat în Cehoslovacia și Ungaria, reprezintă dovada cea mai elocventă că acest tip de prietenie impusă de teama față de trupele sovietice nu putea fi reală și sinceră.

În încheiere, col. dr. Vasile Popa a precizat că fotografiile expuse în cadrul acestei expoziții prezintă aspecte inedite ale venirii, staționării și plecării trupelor sovietice, de asemenea ele fac parte din patrimoniul Muzeului Național Militar și nu au fost accesibile publicului larg.

Gabriela Enea Elekes

Fanfara
din Ciorvaș la
Bistrița-Năsăud

Ca un schimb de experiențe culturale între românii din Ungaria și municipiul Bistrița, de unde în trecutul apropiat comunitatea noastră a primit un grup de scriitori și poeți, la sfârșitul săptămânii trecute o delegație din Ciorvaș, însoțită de Gheorghe Ardelean, președintele Autoguverării Românești din oraș, împreună cu fanfara și grupul de majorete din această localitate, au participat la Festivalul Internațional al Fanfarelor din Bistrița. Festivalul a început joi, 30 octombrie, cu un recital al oaspeților din Ungaria.

A. Butar

Corul „Pro Musica” se pregătește pentru sărbătorile de iarnă

Corul românesc „Pro Musica” din Jula, înființat în noiembrie 1991, se bucură de o activitate continuă, în frunte cu dirijorul *Gheorghe Fluieraș*. Membrii corului sunt pedagogi, pensionari și alți români din Jula. De la înființare, aceștia se întâlnesc cu regularitate la repetiții săptămânal pentru 2 ore. Repertoriul corului cuprinde curentele moderne ale muzicii corale europene, cântece românești bisericești și prelucrări din folclorul român și maghiar. „Cântăreții” corului sunt amatori, dar sunt motivați de bucuria cântării în comun, scopul lor fiind educarea în spiritul cunoașterii și dragostei față de muzică. În luna octombrie, după o scurtă vacanță, corul și-a reînceput activitatea, întâlnindu-se la repetiții odată pe săptămână, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

Despre pregătirile corului am stat de vorbă cu neobositul maestru *Gheorghe Fluieraș*, care de ani de-a rândul vine la Jula în fiecare săptămână de la Arad.

– De la bun început aș dori să vă spun că am așteptat cu nerăbdare începerea anului muzical, că de obicei în artă stagiunile încep în toamnă. În vacanța pe care am avut-o am acumulat noi energii și am dorit să începem cât mai repede pentru motivul că a fost o vacanță destul de lungă, în care eu cred că am reușit să ne refacem

forțele și să putem să pornim la drum.

– Recent ați avut primele întâlniri. S-au adunat coriștii?

– Am o bucurie că începem din nou repetițiile, dar cu mica mea rezervă pe care noi o avem de mai multă vreme, în sensul că acest cor nu este absolut complet echilibrat, cum ar fi normal să-l avem și cum l-am avut în urmă cu câțiva ani. În sensul că nu avem toate vocile pline, în special vocile de bărbați, nu avem tenori și bași suficienți. De aceea am fost nevoiți și probabil

vom mai fi nevoiți și acum să lucrăm în colaborare cu Corul „Emil Montia” din Arad. Nu e o greșală aceasta când și formațiile artistice se ajută între ele pentru a-și atinge un scop artistic ridicat, cum nici această colaborare pe care o facem cu corul din Arad, de multă vreme, nu este o greșală ci dimpotrivă, o înfrățire prin artă a celor de dincolo cu noi, cei de-aici din Ungaria.

– Ce proiecte de viitor aveți?

– Aș putea să vă spun că, deoarece suntem în luna octombrie și pe la jumătatea lunii noiembrie începe Postul Crăciunului, practic trebuie să ne pregătim pentru sărbătorile de iarnă. Aici am avut de multe ori solicitări deosebite să mergem să cântăm în localitățile unde trăiesc români și unde făceam frumoase concerte de colinde. Convinși afirm acest lucru, pentru că colindele românești sunt niște bijuterii muzicale pe care puține popoare le au față de noi români. Și varietatea pe care o au atât concertele de colindele bisericești, religioase, cât și cele folclorice, au un deosebit conținut artistic, pe care lumea îl cunoaște și care este întotdeauna bine primit de cei cărora noi li-l adresăm.

– Este o tradiție ca „Pro Musica” să de-a concerte în satele românești la *Apateu, Cenadul Unguresc, Jula, etc.* Și anul acesta veți merge cu colinda?

– Din câte știu eu, tradiția se păstrează să cântăm în aceste localități, și concertele sunt întotdeauna bine primite.

Anca Butar

La ICR Varșovia s-a înființat Rețeaua Româniștilor

„Rețeaua Româniștilor din Europa Centrală și de Nord este un parteneriat deschis, democratic, voluntar și neierarhic între personalități și instituții dedicate promovării limbii și culturii române, care urmărește, în principal, dezvoltarea studiilor de românistică, incluzând aici disciplinele filologice, istorice și ale științelor sociale, precum și întărirea legăturilor instituționale între centrele de românistică europene și instituțiile relevante din România (autorități, universități, centre de cercetare etc.).” Aceasta este misiunea enunțată în primul paragraf al Statutului noii organizații înființate la inițiativa Institutelor Culturale Române din Varșovia și Praga. Ședința de constituire a Rețelei, de discutare și finalizare a statutului a avut loc la 11 octombrie, la se-

diul ICR Varșovia. Au participat româniști (în primul rând, universitari care se dedică predării și cercetării domeniilor legate de limba și cultura română) din țări ale Europei Centrale și de Nord (Austria, Cehia, Serbia, Ungaria, Polonia,

Germania, Norvegia, Suedia), precum și din România, iar limba de lucru a conferinței a fost, bineînțeles, română. Ungaria a fost reprezentată de *prof. dr. Ana Hoțopan, conf. dr. Mihaela Bucin și conf. dr. Farkas Jenő*. E.I.

Pe scurt...

BUDAPESTA

Urmând tradiția anilor precedenți, Institutul Cultural Român Budapesta și-a propus în anul 2008 două spectacole la teatru Katona József din Budapesta ale Teatrului de Comedie din București: „Revizorul” de Gogol în regia lui *Horațiu Mălăele* în sala mare a teatrului, iar „Înmormântarea” de *Nádas Péter* în regia lui *Bocsárdi László*, în sala studio. Spectacolele vor avea loc în zilele de 20–21 noiembrie, de la ora 19.00. Biletele de intrare se pot cumpăra la fața locului.

JULA

Ediția din 2008 a Zilei Culturale a Românilor din Ungaria va avea loc pe 22 noiembrie, la Centrul Cultural Românesc din Jula. La fel ca la edițiile din anii precedenți, și de această dată vor evolua pe scenă formații folclorice și soliști din satele cu populație românească din Ungaria.

BUDAPESTA

La recenta ședință a Comisiei pentru Minorități a Institutului Cultural Maghiar din Budapesta s-a decis despre câștigătorii pe anul 2008 ai premiului „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”, distincție care va fi înmănată în cadrul Galei Minorităților, din ziua de 14 decembrie. Din partea românilor, acest premiu îl va primi profesoara în pensie *Maria Sarca Zombai* din Chitighaz, drept recunoștință pentru activitatea culturală efectuată în interesul comunității românești.

BUDAPESTA

Asociația *Barátság* din Capitală organizează, pe 11 noiembrie, de la ora 17.00, o serată muzical-literară în Sala *Deák* a Fundației Culturale Maghiare (Budapesta, sect. I, piața *Szentháromság* nr. 6). Vor citi din operele lor scriitori și poeți de diferite naționalități. Printre aceștia se va afla și poeta româncă *Maria Berényi*.

OTLACA-PUSTĂ

Asociația Românilor din Otlaca-Pustă sărbătorește, pe 22 noiembrie, 30 de ani de existență. Cu această ocazie va fi organizată o întâlnire cu muzică, dans și cină, unde se întâlnesc mai multe asociații de naționalitate.

Jossi Harel și nava Exodus

Cu 61 de ani în urmă, în toamna anului 1947, s-a sfârșit povestea navei Exodus care a transportat supraviețuitori evrei ai Holocaustului din Europa în Israel. Și pe această navă evreii au visat la un stat independent al lor și într-adevăr aici „s-a născut” statul Israel, ca apoi în 1948 să se formeze în mod oficial, în urma deciziei din 29 noiembrie 1947 a adunării generale a Organizației Națiunilor Unite, care a împărțit Palestina în statele evreiești și arabe. Comandantul legendariei nave a fost Jossi Harel (Jossi Joel Hamburger) care a încetat din viață la 28 aprilie a.c., în Tel Aviv la vârsta de 90 de ani. Hamburger, neținând cont de blocada britanică, a adus în Haifa mii de supraviețuitori ai Holocaustului. În cele ce urmează redăm articolul cu titlul „Comandantul navei Exodus a murit”, apărut în revista Știri din Israel, articol care descrie întâmplările verii și toamnei anului 1947.

„Jossi Joel Hamburger, care mai târziu și-a schimbat numele în Harel, s-a născut în 1918 la Ierusalim. Familia sa emigrase încă din secolul al XIX-lea în Palestina. Harel făcea parte din cea de-a șasea generație care s-a născut în Eret Israel și a crescut în cartierul evreiesc al vechiului oraș din Ierusalim. La vârsta de 15 ani s-a alăturat grupării „Haganah” (apărarea, n. trad.), care a fost premergătoare arma-

tei israeliene din timpul mandatului britanic.

Între anii 1945 și 1948, Harel s-a ocupat cu transportarea secretă pe mare a emigranților evrei. Aceștia erau cu toții supraviețuitori ai Holocaustului din Europa, iar restricțiile britanice de emigrare erau deosebit de dure pentru ei. Harel a trecut clandestin pe vase, din Europa în Israel, nu mai puțin de 24.000 de refugiați evrei.

În anul 1946, organiza-

ția paramilitară sionistă „Haganah” a cumpărat un vapor de croazieră numit „President Warfield”. Vaporul a fost rebotezat „Exodus”, făcând referire la ieșirea poporului Israel din Egipt. În data de 11 iulie 1947, nava „Exodus” a ancorat în portul francez Sete, luând la bordul său 4.515 de supraviețuitori ai Holocaustului. Deoarece brita-

nicii continuau să interzică emigrarea evreilor în Eret Israel, acești refugiați urmau să fie trecuți ilegal în țară cu ajutorul unei organizații evreiești special înființate în acest scop, numită „Alijah Beit”. Serviciile secrete britanice au aflat însă de itinerariul vaporului care transporta emigranții evrei, astfel că l-au pus sub urmărire cu mult înainte ca acesta să intre în apele teritoriale aflate sub jurisdicția Coroanei.

În data de 18 iulie 1947, cu puțin timp înainte de a ajunge la Haifa, „Exodus” a fost interceptat în larg de marina britanică. Evreii au refuzat să oprească, astfel că vasele britanice au deschis focul. Trei evrei de la bordul navei „Exodus” au murit, iar mulți alții au fost răniți, printre victime numărându-se femei și copii. Pentru britanici nu a contat deloc faptul că aveau în față supraviețuitori ai Holocaustului slăbiți și istoviți, care încercau să se întoarcă în patria strămoșilor lor după ce își pierduseră familiile și posesiunile acumulate înainte de începerea războiului.

Ajunși în Haifa, pasagerii au fost urcați în trei vase britanice de prizonieri și trimiși înapoi în Franța. Deși condițiile de la bord erau mizerabile, cei mai mulți dintre pasageri au refuzat timp de trei săptămâni să părăsească vaporul. Publicația franceză *L'Humanite* a descris acea imagine înfiorătoare cu vasele pline de evrei disperăți, comparând-o cu cea

a unui „Auschwitz plutitor”. Văzând că emigranții refuză să coopereze, autoritățile au permis în cele din urmă ca vapoarele să iasă din nou în larg. În 8 septembrie 1947, primul vapor cu foștii pasageri de pe „Exodus” a ajuns în Hamburg. Pentru supraviețuitorii Holocaustului era încă traumatizant să calce pe pământ german, dar nu aveau de ales, astfel că au debarcat. „Aproape că nu se puteau mișca, atât erau de triști și de palizi; se comportau ca niște somnambuli, umblau ca niște marionete și păreau că nu pot înțelege ce li se întâmplă”, a relatat scriitorul Ralph Giordano, care a fost martor ocular al sosirii vaporului în Hamburg.

Pasagerii au fost duși cu trenuri de marfă în două lagăre din portul german Lubeck. De acolo mulți au pornit din nou către Palestina, primind ajutor din lagărul evreiesc pentru persoane deportate din Bergen Belsen, dar și din partea instituțiilor create în acest scop de alți supraviețuitori ai Holocaustului. Autorul israelian Yoram Kanjuk a scris ulterior despre povestea căpitanului Hamburger-Harel și a acțiunii sale temerare: „Statul Israel s-a născut pe Exodus cu un an înainte de a se forma în mod oficial”.

Povestea acestui vapor a ajuns cunoscută în întreaga lume prin romanul *Exodus*, scris de Leon Uris în anul 1958 și prin filmul cu același nume, bazat pe romanul respectiv.” R.P.

Cu ochii spre Înălțimi...

„Lucrările mâinilor Lui sunt credincioșie și dreptate; toate poruncile Lui sunt adevărate, întărite pentru veșnicie, făcute cu credincioșie și neprihănire.” (Psalm 111:7,8)

Într-o lume în care nimic nu e sigur, într-o lume în care nu poți să te încrezi în nimeni și în nimic, în care fiecare are adevărul lui, Credincioșia și Dreptatea lui Dumnezeu se ridică deasupra a toate...! În această lume nebună care pare că și-a înecat orice urmă de conștiință, pot să mă leg cu toată puterea, cu toată ființa de poruncile Lui, pot să mă încred în adevărul Lui, în cuvintele Dumnezeului meu credincios și drept! Doar ceea ce făgăduiește El rămâne în picioare, doar poruncile Lui

sunt drepte, în această lume strâmbă, doar Cuvintele Lui rămân peste veacuri, pentru că sunt adevărate, rostite de un Dumnezeu credincios și neprihănit! Cine ar putea să nege dreptatea Lui? Cine ar putea să ridice un cuvânt împotriva Lui? Cine ar putea sta în picioare în fața Lui fără să fie strivit de neprihănirea Lui?

O! Dar mulțumiri fie aduse tot Lui, care nu privește la slăbiciunile noastre, își amintește că suntem un ghem de carne păcătoasă care are suflare pentru că El este îndurător și

milostiv, îndelung răbdător și bogat în bunătate, pentru că S-a aplecat asupra noastră și a suflat în noi Duhul Său cel Sfânt! Ce am a spune? Ce cuvinte să-l aduc? Pentru că buzele îmi sunt păcătoase și au nevoie de curățirea Lui, pentru că mâinile au nevoie să fie mai mult împreunate și îndreptate spre cer, și nu spre alții... O, nenorocitul de mine! Cine mă va scăpa de firea(fiară) aceasta care îmi distruge toată frumusețea sădită de Cel Sfânt? Lacrimile au secat și tristețea e mare, dar cel puțin mă doare...

...dar totuși... aceste rânduri scrise de un om, mă fac să mă bucur ca un copil – lucrările mâinilor Lui sunt credincioșie și dreptate – astfel că pot avea speranță, pot lupta mai departe, AICI, jos, de multe ori târându-mi aripile grele de praful lumii, dar niciodată cu capul în pământ, ci întotdeauna cu privirea ațintită spre înălțimi, spre vârful muntelui, spre acolo de unde vine izbăvirea, spre locul unde vreau să ajung!

Hramul Micherechiului: Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil

După tradiția Bisericii Ortodoxe, fiecare biserică, în momentul înființării, primește un nume, care devine hramul său. Pe 2 noiembrie, în duminica a 22-a după Rusalii, credincioșii ortodocși din Micherechi au prăznuit hramul bisericii Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, purtătorii de grijă ai bisericii. Ziua de duminică a fost un moment important în viața bisericii, deoarece credincioșii au trăit clipe frumoase, clipe de rugăciune. A fost sărbătoarea bisericii și a credincioșilor.

Credincioșii bisericii ortodoxe din Micherechi anul acesta, fiind an jubiliar al Sfintei Scripturi și al Sfintei Liturghii, au avut prilejul deosebit la fel ca și anii trecuți, să sărbătorească hramul bisericii împreună cu Episcopul lor. Dat fiind faptul că această sărbătoare s-a întâmplat să cadă în cursul săptămânii următoare, parohia a hotărât petrecerea evenimentului în data de duminică, 2 noiembrie.

În urmă cu mai bine de 150 de ani s-a pus piatra de temelie a bisericii. Sfânta Liturghie de duminică a fost celebrată de *Preasfințitul Episcop Siluan*. Alături de PS Siluan a slujit preotul paroh *Ioan Bun*, singhel *Nicolae*, diaconul *Mihail*, preotul *Cosmin Pop* din Jaca și preotul *Viorel Popa* din Oradea. La slujbă a participat și corpul diplomatic român, prin reprezentanții din Budapesta, Seghedin și Iula. A participat la sărbătoarea hramului *Aurelia Zmeu*, consilier al Ambasadei României la Budapesta, *Costantin Iuliu Aron*, consulul general al României la Seghedin, *Vasile Nanea*, consulul României la Iula, *Dan Alexandru Tiurbe*, primarul comunei Mădăras și, bineînțeles, câțiva dintre consilierii comunei în frunte cu primarul satului, *Teodor Martin*. La Liturghie, răspunsurile au fost date de către pro-

fesorul conferențiar *Mihai Brie* din Oradea, care și altă dată a mai cântat în biserică din Micherechi. Parohul *Ioan Bun* a mulțumit *Preasfințitului Siluan* pentru purtarea de grijă părintească și pentru bucuria prilejuită de a fi prezent la Sfânta Liturghie.

PS Siluan le-a predicat credincioșilor veniți în număr atât de mare despre viața creștină din Sfânta Evanghelie. „Era un om îmbrăcat în hainele cele mai scumpe, era foarte bogat, care toată ziua era înconjurat de slavă. El și-a adunat această bogăție și toate zilele le trăia în desfătări. Omul cu cât adună mai multă bogăție cu atât are mai multă grijă, pentru că bogăția multă nu înseamnă că este liniștit omul. Cu cât ai mai multă bogăție cu atât ți-e grija mai mare ca nu cumva s-o pierzi. Parcă niciodată omul nu este mulțumit cu ceea ce are, totdeauna ar vrea să aibă din ce în ce mai mult. Pe la poarta aceluia om bogat stătea un om bolnav, un om neabăgat în seamă de nimeni. Omul cel sărac aștepta să primească din ceea ce rămânea de la masa bogatului. Istoria se repetă, pentru că și astăzi cei care au o anumită stare materială se îngrijesc mai întâi de ale lor și mai greu își dau seama că și ceilalți oameni au nevoie de ceva. Mai devreme sau mai

târziu se întâmplă ca și noi să trecem prin anumite încercări, greutăți, care sunt pentru noi de învățătură. Sfânta Evanghelie spune că mai întâi a murit săracul care a fost dus în sânul lui Avram, iar despre bogat nu ne spune altceva decât aceea că a fost înmormântat. Dar partea cea mai interesantă abia acum înce-

pe, pentru că ni se spune despre acest bogat că a ajuns în iad, într-un loc de chinuri. Iar omul cel sărac, pentru starea lui sufletească și pentru credința lui în Dumnezeu a ajuns în sânul lui Avram. Este ușor să trăiești în această lume încărcată de griji, de bucurii și de necazuri într-un fel asemănător cu a bogatu-

lui nemilostiv. Este mai greu să trăiești în această lume asemenea săracului. Aveți grijă de sufletele Dumneavoastră pentru că viața aceasta este scurtă și trece repede, iar cealaltă care începe este fără de sfârșit. Cum ne așternem aici așa dormim...”, a spus în predică sa Episcopul Siluan.

În cadrul slujbei s-a făcut anunțul de cununie a tinerilor *Vasile Ruja* și *Monica Marc*, având ca nași pe domnul doctor *Vasile Sucigan* și *Ioana Ludmila Fodoreanu*, cununie care va avea loc la 8 noiembrie. Totodată s-a oficiat și slujba parastasului în amintirea răposatului *Ioan Ruja*.

Hrăniți spirituali, după slujba religioasă, oaspeții și credincioșii au fost invitați la Căminul Cultural din localitate să servească împreună o agapă frățască.

A. Cioca

„Oastea” la 80 de ani

„Oastea Domnului” din Micherechi sărbătorește duminică, 9 noiembrie, cea de 80-a aniversare de la înființare. Programul duhovnicesc va avea loc de la ora 15.00, la casa „Oastei Domnului” din Micherechi. La program va participa preotul *Marian Mărcuș* din Caransebeș. Conducerea „Oastei Domnului” invită cu mult drag pe toți cei care vor să participe la sărbătoarea noastră.

Liniștea sufletească

La un dineu, se găsea, printre musafiri, și un ateu – om rău, lipsit de credință – care l-a întrebat la un moment dat pe creștinul de alături:

– De unde știi tu că Dumnezeu te-a iertat pentru păcatele tale sau că îți ascultă rugăciunile, când, de fapt, nu vezi nimic din toate acestea?

– Dar tu, îl întreba la rândul său creștinul, de unde știi dacă este zahăr în ceaiul pe care îl bei acum?

– Cum de unde? Simt gustul zahărului.

– Deci știi că este zahăr în ceaiul tău, chiar dacă nu-l vezi. E, tot așa simt și eu dragostea lui Dumnezeu în inima mea. Sufletul meu îngreunat de păcate se simte izbăvit prin puterea Sfântului Duh. Sfânta Liturghie, Sfânta Spovedanie, rugăciunile îmi înalță sufletul ce nu-și găsește liniștea decât la Dumnezeu. Dragostea nu o vezi cu ochii trupului, ci cu ochii sufletului.

Colțul preșcolarilor

Numărători

Măgărușul
Pe vârful Mitropoliei
Stă un măgăruș și scrie:
A,E,I,O,U
Măgărușul ești chiar tu.

Eni meni
Eni meni pica-ja,
Prinde musca n-o lăsa.
Dacă-i vie,
Dacă-i moartă,
Mănânc-o coaptă,
Cu mărar,
Cu pătrunjel,
Cu untură de cățel.

Proverbe și zicători
despre... prietenie

Vederea unui prieten îmbracă inima în sărbătoare și o înflorește; te legi de el cu un lanț care-ți umple sufletul de o fericire nespusă. Chiar numai aducerea-aminte despre el dă aripi gândului și-l înalță.

Prietenul la nevoie se cunoaște.

Prietenul nu se bate cu bățul, ci cu cuvântul.

Cu prieteni buni colaci mănânci.

Prietenul adevărat nu se supără când îi spui adevărul.

Prieten e cel ce-ți știe defectele și te acceptă așa cum ești.

Prietenia îndoiește lucrurile și îndulcește necazurile.

LAROUSSE
PENTRU
TINERET

Când lumea era romană

În Asia, imperiul chinez a fost întemeiat la sfârșitul celui de-al III-lea secol înainte de Cristos: 36 de provincii, o singură scriere, o singură lege pentru toți!... Chinezii au construit atunci Marele Zid, care trebuia să-i izoleze și protejeze. În același timp, în Europa, romanii au făcut din Mediterane centrul „lumii”, al lumii romane, bineînțeles.

Cum a ajuns Roma, mica cetate a Italiei, capitala unui imperiu de mai mult de 5 milioane de kilometri pătrați? Prin cuceriri. A început prin biruința asupra strălucitului regat etrusc. Apoi, învinge puterica Cartagină și domnește la rândul său pe mare și în comerț. Supune apoi Grecia. În Europa, legiunile sale invadează pământurile bogate ale popoarelor galice și belgice, ocupă țara celților iberici (Spania), apoi a celților din Britania (Anglia). În Orient, în Africa, creează provinciile Siriei, Indiei (Palestina), Egiptului... Cum a reușit Roma să-și mențină imperiul? Datorită legiunilor sale, care păzeau frontierele, Roma își organizează treptat provinciile, legate între ele printr-o rețea de drumuri rapide. Mulțumită păcii pe care o aduce, în întreg imperiul se ridică terme, amfiteatre, poduri. În toate orașele, locuitorii cei mai bogați își construiesc case frumoase, vorbesc latina și visează să ajungă senatori la Roma.

Romanii își construiesc imperiul

–753: Fondarea Romei (data tradițională)

Spre –600: Etruscii domină nordul Italiei.

–509: Roma devine republică.

Începând cu –343: Armatele romane pornesc războiul cu vecinii lor: samniți, etrusci, celți, greci...

–246/146: Roma luptă împotriva Cartaginei. Războaiele punice.

–58/51: Cesar cucerește Galia.

–27: Augustus restabilește imperiul.

În jurul anului 3: Nașterea lui Isus Cristos.

Atacurile barbare

În jurul anului –386: Galii ocupă Roma.

În jurul anului –115: Cimbrii și teutonii migrează în Europa Centrală. Scandinații fac schimburi comerciale cu romanii.

În jurul anului 17: Romanii îi rețin pe germani dincolo de Rin.

Începând cu anul 43: (Marea) Britania este cucerită de romani. O vor părăsi în 407.

Începând cu anul 200: Barbarii amenință Imperiul roman.

258: Francii năvălesc în Galia.

406/409: Vandalii, alanii și suezii traversează Galia.

410: Alaric, șeful vizigoților, devastează Roma.

451: Attila și hunii săi sunt respinși de alți barbari, strânși în jurul ultimului mare conducător roman, Actius.

486: Clovis, regele francilor.

Un împărat creștin

După ce le-a acordat creștinilor dreptul de a-și practica religia, Constantin s-a convertit la creștinism. Treptat, noua religie s-a răspândit în toate provinciile imperiului.

Barbarii

Pentru romani, barbarii erau acele popoare care trăiau în nordul sau estul imperiului și încercau să pătrundă în el: germanii, goții, vandalii, hunii. Printre ei, francii, care se vor instala în Galia, și vizigoții, în Spania.

Altarul păcii

Ara pacis a fost construit de Augustus în anul 13 î.Cr., pentru a immortaliza pacea care domnea atunci în imperiul. Scene sculptate în marmură, ce comemorează sacrificiul adus zeilor, îl împodobesc de jur împrejur. Sunt reprezentați Augustus, Senatul, preoții.

Columna lui Traian

Columna lui Traian a fost înălțată de împăratul Traian pentru a evoca victoriile împotriva dacilor (între 101–108).

Pax Romana

În anul 14 după Cr., la moartea lui Augustus, legiunile cuceriseră aproape toate teritoriile din jurul Mediteranei. Se instaurează pacea romană, care va dura 200 de ani.

Migrațiile barbare

Barbarii pleacă împreună cu femeile, copiii, săbiile, coifurile și scuturile, în căutarea pământurilor bune de cultivat și a paștelor pentru cai... La fel ca și grecii, celții sau romanii, și ei sunt strămoșii europenilor.

Columna lui Traian

Copii români la o școală britanică din Budapesta

Vineri, 31 octombrie, la Britannica International School din Budapesta a fost organizată „Ziua Internațională”, prilej cu care elevii de diferite naționalități sosiți din toate colțurile lumii au prezentat pe clase câte o mică scenetă în producție proprie și separat câte un stand cu obiecte de artizanat tradiționale și mâncăruri specifice țărilor lor.

Standul organizat de cei 6 copii români, Vlad Andone, Tudor Andone, Matei Hagescu, Malina Latu, Bianca Romocea, Mihnea Surdu, elevi ai acestei școli, a avut un succes deosebit. La acesta au contribuit în mare măsură și mamele

lor care s-au întrecut în pregătirea mâncărilor tradiționale românești și au aranjat masa românească cu multă atenție și meticulozitate în culorile tricolorului și pe un fundal de muzică românească.

Copiii au povestit cu entuziasm și mândrie că astfel de acțiuni se organizează foarte des în școala lor, iar în luna mai a acestui an s-a organizat și un concurs, prilej cu care clasa unuia dintre elevii români a reușit să strângă cea mai mare sumă de bani din vânzarea micilor românești, pregătiți la grătar în curtea școlii.

Gabriela Enea Elekes

POVESTEA SĂPTĂMÂNII

Pooh și Porculete

Într-o zi când Puh gândea, se gândi că se va duce să-l vadă pe Hi-Ho, pentru că nu-l mai văzuse din ziua precedentă. Și cum mergea el prin hăț, cântând pentru sine, își aminti brusc că n-o mai văzuse pe Bufniță de două zile, așa că se gândi să se abată în drum pe la Pădurea de O Sută de Pogoane, ca să vadă dacă Bufnița era acasă.

Și uite-așa, continuă el să cânte, până ce ajunse la acea parte a râului unde erau bolovanii pe care se putea pași și, când era în mijlocul celui de al treilea bolovan, începu să se întrebe ce or mai fi făcând Canga și Ru și Tigru, pentru că toți locuiau împreună într-o altă parte a Pădurii. Și se gândi: „Nu l-am mai văzut de mult pe Ru și dacă nu-l văd nici azi va fi și mai mult de când nu l-am mai văzut”. Se așeză deci pe bolovanul din mijlocul râului și cântă o strofă din cântecul lui în timp ce se întreba ce să facă.

Cealaltă strofă a cântecului suna așa:

O dimineață fericită

aș avea

Dacă pe Ru l-aș vizita.

O dimineață fericită

aș avea

Dacă Puh m-ar chema.

Căci pot să spun că

am noroc

Dacă nu mă-ngraș deloc.

(Și nu mă-ngraș deloc)

Deci am noroc.

Soarele dădea o căldură plăcută și bolovanul pe care ședea de mult timp se încălzise și el atât de bine, încât Puh aproape că se

hotărâse să rămână ursul pe care Puh îl chema, acolo, în mijlocul râului, tot restul dimineții, când își aminti de lepurilă.

– Lepurilă, spuse Puh către sine. Îmi place să discut cu lepurilă. Vorbește despre lucruri de bun-simț. Nu folosește cuvinte lungi și grele, ca Bufnița. El folosește cuvinte scurte, ușoare, cum ar fi „Ce-ai zice să mâncăm”? și „Hai la masă, Puh”. Da, cred că ar trebui să mă duc să-l văd pe lepurilă.

Și traversă râul înapoi și porni spre casa lui lepurilă. Dar nu ajunsese prea departe când începu să-și spună în sinea lui:

– Dar dacă lepurilă e plecat?... Sau dacă mă înțepenesc iarăși în ușa lui din față încercând să ies, așa cum am pățit odată,

când ușa lui din față nu era destul de mare? Pentru că știu că nu m-am îngrășat, dar poate că ușa lui din față s-a subțiat. Deci n-ar fi mai bine dacă...

Și în tot acest răstimp în care își spunea asemenea lucruri, o lua tot mai spre vest fără să-și dea seama, până ce, dintr-o dată, se pomeni din nou în fața propriei sale uși din față. Și era ora unsprezece. Adică era ora-pentru-ceva-mic-și-delicat...

O jumătate de oră mai târziu făcea ceea ce dorise din totdeauna să facă, adică pornea tropăind spre casa lui Porculete.

Porculete se îndeletnicea

cu săparea unei mici gropi în fața casei.

– Salut, Porculete, spuse Puh.

– Salut, Puh, spuse Porculete, sărind în sus, surprins. Știam că ești tu.

– Și eu, spuse Puh. Ce faci?

– Sădesc o ghindă, Puh, ca să crească din ea un stejar și să am o mulțime de ghinde chiar în fața ușii și să nu mai fac atâția kilometri în căutarea lor. Înțelegi, Puh?

– Și dacă nu crește? spuse Puh.

– O să crească, pentru că așa a zis Christopher Robin și de-aia o sădesc.

– Păi atunci, spuse Puh, dacă sădesc un fagure în fața casei, o să crească din el un stup de albine.

În privința asta, Porculete nu era prea sigur.

– Sau o bucată dintr-un fagure, spuse Puh, ca să nu

se irosească prea mult. Dar atunci poate că o să capăt doar o bucată dintr-un stup și s-ar putea să fie o bucată proastă, în care albinele fac zum-zum și nu miere. Ei, drăcie!

Porculete căzu de acord că ar fi cam enervant.

– Și pe lângă asta, Puh, săditul e o treabă foarte grea, dacă nu știi cum s-o faci, spuse el, și băgă ghinda în gropița pe care o făcuse, apoi o acoperi cu pământ și începu să sară pe ea.

– Eu știu, spuse Puh, pentru că Christopher Robin mi-a dat o sămânță de meșter și am sădit-o și o să am meșter de jur împrejurul ușii.

– Eu credeam că le zice năsturei, spuse sfios Porculete, continuând să sară.

– Nu, spuse Puh. Nu aștia. Aștia se cheamă meșterei.

După ce Porculete termină cu săriturile, își șterse lăbuțele de piept și spuse: „Acum ce facem”? Iar Puh spuse: „Hai să mergem să-i vedem pe Canga, pe Ru și pe Tigru”, și Porculete spuse: „D...da. H...hai” – pentru că încă era puțin îngrijorat din cauza Tigrului, care era un Animal Foarte Săltăreț și avea un fel al lui de a spune „Ce mai faci” care te lăsa cu nisip în urechi, chiar și după ce Canga spunea „Ușurel, Tigru, scumpule” și te ajuta să te ridici din nou. Porni deci spre casa lui Canga.

(Din „Cartierul Winnie-Puh” de A.A. Milne)

Viata și opera Părintelui Iosif Trifa, întemeietorul pământesc al Oastei Domnului (2)

Nicolae Iorga: „La Sibiu pe lângă Mitropolia noastră ortodoxă lucrează de ani de zile cu multă râvnă un preot. Nu este un cuvânt de laudă dacă voi spune: cel mai harnic preot din țară (...). Numele preotului e bine să fie pus la inimă ca o pildă rară de ucenic a Mântuitorului. Însemnați-l bucuș și ca pe o descoperire: Preotul Iosif Trifa”.

Pe lângă Iorga, Nae Ionescu, Octavian Goga și mulți alții, se numără și Nicolae Bălan, Mitropolitul Banatului, care cu toții îl sprijiniseră pe Părintele Trifa.

Mitropolitul declară următoarele: „Oastea Domnului reprezintă o latură a misiunii Bisericii realizată prin credincioșii mireni, îndreptată spre evanghelizarea, luminarea și adăparea românilor din izvoarele curate ale învățării creștine”.

Noutatea Oastei Domnului, curentul ei de primenire duhovnicească, sunele ei de alarmă împotriva păcatului și mai ales lupta deschisă contra tuturor practicilor vinovate din Biserică, a comodității și lewiei – au început să speire și să agite pe toți cei ce profitau de pe urma acestora.

Prin atacuri în presă prin intervenții la conferințele preoțești, prin intrigi la Mitropolitul Bălan, puternicul susținător al Oastei și al Părintelui Iosif, vrăjmașii lucrau neobosiți contra Oastei.

În felul acesta, invidioșii Părintelui s-au apropiat de Mitropolitul Bălan și i-au strecurat minciuna că Părintele Iosif are gânduri ascunse și necinstite față de Biserică, urmărind ca Oastea Domnului să iasă de sub conducerea ierarhiei, că pentru acest scop și-a cumpărat și tipografia.

Planul pe care îl urziseră ei ca o cursă în care se vor prinde Mitropolitul Bălan și Părintele Trifa, fiecare în alt fel, erau măsurile pentru oficializarea Oastei.

Mitropolitului, i-au spus: „ca să prevenim ieșirea Oastei de sub autoritatea Mitropolitană, trebuie legată de numele și de autoritatea aceasta. Trebuie lovit

în numele lui Trifa și luată de pe capul lui „Cununa Oastei”. Părintele însă n-a călcat legământul pus cu Dumnezeu, pe Psaltirea mamei lui, și în așa fel nu a acceptat statutele, aceste măsuri ucigătoare de duh și n-a cedat nimic din drepturile cauzei lui Hristos. A luptat neîncetat ca Oastea să fie, și să rămână ceea ce Domnul a inspirat-o: un voluntariat de luptă duhovnicească în cadrele Bisericii.

Din clipa aceea, Oastea Domnului avea să ia calea cea aspră a suferinței și a prigonirilor pentru Numele și Evanghelia lui Hristos.

Mitropolia a pus stăpânire pe redactarea celor două foi „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului” supliment al acesteia.

Mitropolitul a reușit să impună instanțelor bisericești caterisirea Părintelui, în toate cele trei foruri de judecată: episcopal, mitropolitan și sinodal.

A reușit pe de altă parte să impună instanțelor civile confiscarea și răpirea tipografiei și a întregii averi materiale a acestui mucenic al adevărului și martir al lui Hristos. (Această tipografie, se poate vizita și astăzi la Centrul Oastei, pe vremea precedentă era cea mai modernă, adusă și cumpărată din Germania de către Părintele.)

Lucrarea pe care a săvârșit-o Părintele Iosif a fost făcută printr-o neîntreruptă răstignire pe crucea unor suferințe care l-au însângerat prin cele șapte operații, pe parcursul a zece ani de chin, cu răni trupești deschise.

Suferința lui însă nu a început în 1927, la prima operație, prin cuțitul doctorului Eitel, ci atunci când, la șapte anișori, a rămas fără de mamă. Apoi cea de la nouă ani. Apoi cea după terminarea Gimnaziului din Brad, în urma reumatismului primit, a trebuit să umble în cârje. Au urmat, mai târziu, durerile cele mari cu pierderea soției și a celor trei copilași, rămânând văduv și singur, numai cu copilașul Tit.

Se poate convinge toți cei de bună-credință ca cel de care S-a folosit Domnul a fost într-adevăr un

slăbănog trupește, un om al suferinței însă sufletește un uriaș. Cuvintele „Când sunt slab, atunci sunt tare”, ale Apostolului Pavel, se potrivesc de minune și în cazul Părintelui Iosif.

Fiecare adevăr își are vremea sa și fiecare profet își are timpul său. Când vremea unui adevăr s-a împlinit – el pleacă.

În dimineața zilei de 12 Februarie 1938 s-a împlinit vremea unui mare adevăr și a tăcut gura unui mare profet.

Mitropolitul și sfătuitoarii lui s-au răzbunat până și pe trupul neînsuflețit al Părintelui, nepermițând, nici a patra zi de la moarte, săvârșirea slujbei înmormântării și tragerea clopotului. Numai când aceștia îi vor sfâșia și haina preoțească, văzându-și și această ultimă răzbunare împlinită, îngăduiră protopopului Emilian Cioran să-i facă o foarte scurtă slujbă de înmormântare – ca pentru cel mai din urmă om – și să tragă o singură dată,

pentru el, clopotul unei singure biserici.

Într-adevăr, a venit, după mai bine de cincizeci de ani și ziua dreptății pentru marele nedreptățit, Preotul Iosif Trifa. Răsturnarea regimului ateu, în decembrie 1989, a oferit prilejul atât de mult așteptat, ca în ședința din data de 28 septembrie 1990 Sfântul Sinod al BOR să-și spună din nou cuvântul în privința întemeietorului pământesc al Oastei Domnului. Astfel se rejudecă procesul și în urma documentelor prezentate, se revine asupra nedreptei sentințe din 1935, dispunându-se ridicarea pedepsei caterisirii și reabilitarea memoriei Preotului Iosif Trifa. Este un act de dreptate ce face o deosebită cinste Bisericii lui Hristos, mărturisitoare a Adevărului.

✱

Fr. Traian Dorz spune că „Oastea Domnului este un copil al Bisericii. S-a născut și trăiește sub aripa Bisericii. Oastea Domnului nu

e ceva mai mult decât Ortodoxia, ci e o familie res-trânsă, o comuniune de frățietate evanghelică, cu gândul precis de a trăi mai intens învățăturile Bibliei și ale Bisericii”.

Prin această scrisoare îmi declar stima și recunoștința mea, față de acest om sfânt al cărui Lucrare și amintire este și va fi vie până-n veci.

Îmi închei rândurile cu cuvintele Părintelui Trifa: „Când de la Nistru până la Tisa tot românul se va hotărî împotriva păcatelor, când din Maramureș, până la Dunăre și Marea Neagră tot românul se va aprinde de dorul și de dorința să trăiască o viață după Evanghelia lui Hristos, când țara aceasta se va umple de fronturi și de ostași hotărâți de lupta împotriva păcatelor, când vom cuceri a doua oară această țară, pentru Evanghelia lui Hristos, atunci și numai atunci, am asigurat pe veci viitorul acestei țări și al acestui neam.” B. Netea

Dumnezeu pedepsește pe unii oameni ca să-i sensibilizeze pe indiferenți

Zice-va cineva: lată acela, bogatul, care săvârșete asuprirea, hrăpirea, nedreptatea – care în fiecare zi dorește din cele ale săracilor, și nu are nimic a suferi.

Și iată altul, care-și petrece vremea în bunătațe, în cumpătare, în dreptate, și care-i împodobit cu toate florile virtuții și, cu toate acestea, se zbate în sărăcie, în boli și în alte necazuri. Așadar, acestea vă scandalizează? Da. Atunci, dacă vedeți mulți din cei ce săvârșesc hrăpire, loviți de pedepse – și pe alții sau chiar pe unii dintre cei ce trăiesc în virtute bucurându-se de îndestulările pământești, de ce nu întoarceți judecata și nu dați dreptate Domnului?

Pentru că tocmai aceasta este ce mă scandalizează mai mult.

De ce dintre doi oameni răi, unul e pedepsit, iar pe celălalt îl ocolește pedeapsa? Și dintre doi oameni

buni, de ce unul e îndestulat, iar celălalt trăiește în încercări?

Aceasta este tocmai o prea înaltă arătare a dumnezeieștii înțelepciuni. Dacă Dumnezeu ar pedepsi aici, pe pământ, pe toți cei răi și ar cinsti pe toți cei buni, zadarnică ar mai fi ziua judecării.

Dacă, dimpotrivă, n-ar pedepsi pe nici un păcătos și n-ar da cinstire nici unui drept, răii ar ajunge mai răi și încă foarte răi, și acei cărora le place a huli pe Dumnezeu încă și mai mult L-ar huli, și ar zice că înțelepciunea este cu totul lipsă de la cărma acestei lumi. Așa că, dacă acum, când răii sunt câteodată pedepsiți, iar bunii câteodată răsplătiți, ce s-ar zice dacă nimic din acestea nu s-ar petrece? Ce cuvinte nu s-ar rosti?

Pentru aceasta Dumnezeu pedepsește pe unii răi, și nu pe toți – și cinstește pe unii buni, dar nu pe toți.

El nu pedepsește pe toți păcătoșii ca să vă încredințeze că este Înviere.

Pedepsește pe anumiți, ca să sensibilizeze, prin teama pe care le-o strecoară în suflet, pe indiferenți. Asemenea, El cinstește pe unii buni, ca să atragă, prin dulceața acestei cinstiri, și pe alții la dragostea de virtute; dar nu-i cinstește pe toți, ca să vă facă să înțelegeți că este o altă vreme când toți își vor primi răsplata. Dacă ar fi toți răsplătiți, aici, după virtutea lor, greu s-ar mai putea crede în înviere, și, dacă nimeni n-ar fi răsplătit după virtutea lui, apoi mulțimea omenească încă și mai indiferentă s-ar face. Iată pentru ce Dumnezeu pedepsește pe unii și nu pedepsește pe alții. El slujește astfel și celor pe care-i pedepsește, spălând răutatea unora și făcând pe alții mai înțelepți prin pedepsirea acelor...

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuvinte alese)

Întâlnire de 50 și de 5 ani de la absolvire

Pe 18 octombrie, la Liceul Românesc din Iula au avut loc două întâlniri de promoții.

S-au întâlnit acei colegi de clasă, care au terminat liceul în urmă cu cincizeci de ani și aceia care au luat bacalaureatul cu abia cinci ani în urmă. Pentru fiecare dintre ei, această reîntâlnire a fost un moment plin de emoții.

În sala festivă a liceului a avut loc întâlnirea promoției 1954–1958 și a promoției 1955–1959. Promoția 1954–1958 a fost reprezentată prin 10 foști elevi, efectivul clasei fiind 15. Diriginta clasei a fost Ecaterina Tiritean. Promoția 1955–1959 a fost prezentă la această întâlnire doar de 3 foști absolvenți, efectivul lor fiind 12. Diriginta lor a fost Margareta Leu,

de care fostul director al liceului, Ion Budai, absolvent al acestei clase s-a amintit astfel: „Sufletul iertatei noastre diriginte, Margareta Leu ne privește acum din neant, pe noi care am rămas temporar pe această planetă. Au plecat și doi colegi de clasă, o fată și un băiat. Au trecut în veșnicie și câțiva dintre profesorii noștri...” În memoria lor, cei prezenți au ținut un moment de reculegere.

În sala de fizică, în același timp s-a întâlnit generația, care a dat examen de bacalaureat în anul 2003. Diriginții claselor paralele au fost Eva Moldovan Szentléleki și Nicolae Luțai. Evenimentul a fost onorat și de prezența directoarei școlii Maria Gurzău Czeglédi.

A. Cioca

Două decenii, trecute într-o clipă

A fost o zi de sâmbătă prea frumoasă ca s-o poți descrie în cuvinte. A 13-a zi a lunii septembrie a venit cu un vânt foarte rece, dar sufletele și emoțiile noastre nu au putut să le înghețe nici așa. Ne-am pregătit pentru întâlnirea de 20 de ani de la absolvirea liceului. Cu toate că promoția noastră se întâlnește cu regularitate la fiecare cinci ani, iar unii dintre noi chiar ne întâlnim mai des, vestea că ne vom așeza din nou cu toții în băncile școlare față-n față cu dirigintele și cu câțiva din profesorii noștri nu ne-a mai înspăimântat ca pe vremuri, ci ne-a umplut sufletele de bucuria revederii.

Organizatorii, ca să-i convingă și pe cei care au stat pe gânduri, să vină sau să nu vină la întâlnire, au atașat și un citat invitației: „Amintește-ți să-ți petreci timp cu persoanele iubite,

/ Pentru că nu vor fi lângă tine o eternitate. / Amintește-ți să-l îmbrățișezi cu dragoste pe cel de lângă tine / pentru că aceasta este singura comoară pe care o poți oferi cu inima și nu te costă nimic. / Amintește-ți să-i ții pe cei dragi de mână și să prețuiești acel moment / pentru că într-o zi acea persoană nu va mai fi lângă tine. / Fă-ți timp să iubești, fă-ți timp să vorbești, fă-ți timp să împărtășești gândurile prețioase pe care le ai... „Gândurile pentru un om ocupat” ale lui Octavian Paler au convins pe 17 dintre cei 25 de absolvenți să vină la întâlnire, și în plus încă 2 dintre foștii colegi care au început, dar nu au terminat liceul cu noi. Nu pot să nu remarc că, de fiecare dată, primii care ne anunță că vor veni cu siguranță la întâlnire sunt acei foști colegi din Bihor, care cu toate că nu au luat bacalaureatul la „Bălcescu”, țin foarte mult la fosta lor școală și la foștii lor colegi.

Cum au trecut ultimii 20 de ani? Foarte-foarte repede. Unii chinându-se cu lacrimi, alții sugrumați de emoții, am ieșit în fața clasei rînd pe rînd și am povestit despre noi, despre familiile noastre, despre locul de muncă... Diriginta noastră Elena Gal Condoroș, copleșită de bucuria revederii și de dragostea cu care a fost înconjurată de foștii ei elevi, dar puțin întristată de vremurile ce au trecut (tocmai în acele zile a ieșit la pensie), ne-a vorbit despre viața ei actuală și despre amintirile plăcute. Dintre foștii profesori au mai venit la întâlnire directoarea actuală, Maria Gurzău Czeglédi, care ne-a făcut să iubim literatura maghiară și universală, profesoara Iuliana Jurău Rad, care pe unii ne-a învățat la română, pe alții la rusă, dar care și de această dată ne-a vorbit într-o curată și frumoasă limbă română, așa cum ne-am obișnuit de la ea în anii de liceu, profesorul Nicolae Luțai, care cu toate că în prima zi de liceu ne-a speriat că pe toți ne va pica la matematică, tot nu a făcut-o, profesorul Simon Mi-

hály, care ne-a introdus în secretele lumii tehnice, profesorul Iosif Görbedi, care pe lângă faptul că ne-a fost director la cămin, ne-a predat și geografia (țin minte și acum că la bac a trebuit să vorbesc despre vulcani, și habar n-am ce-am putut vorbi despre acest subiect), și ni s-a alăturat și fostul director al liceului, Ion Budai, care în ultimii doi ani de liceu ne-a predat istoria românilor.

Am povestit rînd pe rînd: Andreea Abrudan, Gheorghe Bihari, Vasile Bulcsú, Eva Borzan, Zorica Ciotea, Veronica Garami, Vera Gurzău, Erica Huszár, Mihai Ianc, Eva Iova, Tünde Iova, Gheorghe Crișan, Ana Leo, Valeria Molnar, Zoltan Negye, Maria Netea, Gavril Poiendan, Ana Rocsin, Ecaterina Sonka. Cei care știau ceva despre cei absenți (Aurica Ciotea, Ecaterina Gros, Vasile Gurzău, Valeria Hodojo, Vasile Cozma, Viorica Rocsin, Gheorghe Ruja, Ioan Selezjan), povesteau și despre soarta lor. Iar povestirile începute în fosta sală de clasă de la liceu au continuat până în zori la ora 4, în sala mare a Uniunii culturale, unde nici mîncare sau băutura nu a avut așa trecere mare ca și poveștile de viață, amintirile comune.

Întâlnirile de promoție, după părerea mea, au și un scop ascuns: fiecare dintre noi speră că se va întâlni cu el însuși, cel de acum 20 de ani. De aceea ne adresăm unii la alții cu „Vai, ce bine arăți!”, „Nu te-ai schimbat deloc” și alte asemenea fraze. De fapt, vrem să ne convingem pe noi înșine și unii pe alții că vremea nu trece, noi nu îmbătrânim, ci suntem și acum acei adolescenți de 18 ani, care priveam cu speranță viața, care au vise mari și care își doresc ca prietenia lor să nu se sfârșească niciodată. Atâta energie pozitivă a plutit în aer în acea zi de sâmbătă, încât sperăm să dureze până la revederea de peste 5 ani, când ne vom încălca din nou bateriile... E adevărat că la despărțire unii au insistat: hai, să ne întâlnim din nou la primăvară...

Eva Iova

Revedere după 25 de ani

Aoleo! Au trecut 25 de ani, a trecut un sfert de secol de când am dat bacalaureatul și toți 25 ne-am împrăștiat în toată țara!

25 de ani e o lungă etapă în viața omului. Parcă numai ieri i-am auzit pe părinții mei, când au zis că merg la întâlnirea de clasă, de 25 de ani. Parcă numai o clipă o trecut de atunci...

Dar de atunci, și noi avem fire cărunte în păr, copiii noștri se află în pragul bacalaureatului sau sunt deja după, și acum noi

suntem copleșiți de acele gânduri, de care erau părinții noștri acum 25 de ani.

25 am terminat promoția 1979–1983, din care 20 ne-am adunat: de la Budapesta prin Dobrițan până la Veszprém, din Bihor și din Bichiș. În 25 octombrie anul curent ne-am întâlnit la Liceul Românesc, unde au fost prezenți dirigintele de clasă domnul Nicolae Luțai și doamna directoare Maria Gurzău Czeglédi.

A fost foarte emoționant să ne întâlnim iarăși, să ne aducem aminte de întâm-

plările din școală, din cămin. Să ne aducem aminte și să le retrăim clipele vesele (de cele amare nici nu ne amintim), întâmplările hazlii, chefurile petrecute împreună, să ne reamintim de școala veche, de clasa nouă, de foștii colegi, de foștii profesori care mai trăiesc și care s-au stins (domnul TERNYÁK, doamna și domnul Negru).

După ce toți ne-am adunat, a început o oră extraordinară. Domnul diriginte a adus catalogul din 1979, și nume după nume ne-a luat la „răspundere”, toți am răspuns, și toți am primit nota 5. Unii au ajuns medici, vameși, gospodari, întreprinzători, iar alții funcționari, dascăli sau educatoare.

Toți ne-am mândrit de cei 25 de ani trecuți. Unii dintre noi care au câte un copil, alții doi sau trei, alții au gemeni, adică toți suntem cu familii.

După ora extraordinară am pornit la un restaurant, unde într-un mod mai lejer am luat cina și au continuat discuțiile și amintirile. A reușit bine întâlnirea... pentru că am părăsit restaurantul doar după ora trei dimineața!

Ioan Ruja, fost elev al Liceului „Bălcescu” din Iula

RECENZIE

Edward Rutherfurd: Londra

Prin înfățișarea impozantă, coperta sugestivă și întâmplările captivante, romanul lui Rutherfurd intitulat „Londra” poate conta pe bună dreptate pe faimă în cerul publicului larg, iubitor de romanele istorice.

Aceasta este cea de-a treia carte a autorului, care în 1997 a fost publicată pentru prima dată (prima a fost *Sarum* în 1987, a doua *Russka* în 1991).

După cum se arată din titlu, citim despre Londra. Facem acest lucru în așa fel, încât ne apare în fața ochilor sufletești drumul vieții al multor familii – mai mult sau mai puțin – proeminente, iar în acest timp chiar și capitala mondială „se ridică” ca un fond panoramic, până când autorul țese mereu drumul vieții personajelor legate în permanență de oraș și a familiilor lor, ceea ce deseori este emoționant, uneori uluitor, dar nici într-un fel nu ne îndeamnă la indiferență.

Râul Tamisa este partea inseparabilă a orașului,

care are în roman un fel de statut principal al actorului în rol secundar. Tămisa alcătuiește chenarul romanului, care cu prezența sa liniștită, pașnică, uneori ne face să avem presimțirea pericolului, alteori ne protejează și intervine în soarta unor personaje, avându-și efectul asupra familiilor lor, chiar și asupra întregului oraș. Nu-i întâmplător că Rutherfurd a intitulat primul și ultimul capitol *Râul*.

La „începutul” romanului găsim mai multe hărți ale Londrei și un arbore genealogic amănunțit care, prezentând descendenții numeroaselor familii, ajută cititorul să se orienteze prin roman.

Informații de fond geografice, geologice sau chiar istorice – istorico-culturale îmbogățesc întâmplările consecutive relativ scurte, în general dependente, oferind cititorului informații uneori surprinzătoare, interesante, care „lipsesc” – din cauze de amploare – din manualele geografice/istorice.

Anul 54 î. Cr. este prima dată concretă a romanului, unde întâlnim primul personaj principal, pe Segovax, în copilăria căruia autorul ne permite să aruncăm o privire.

Degetele lui Segovax sunt unite printr-o membrană de piele, iar în păr avea o pată de fire albe, două caracteristici exterioare care sunt prezente la descendenții care apar din când în când în roman, amintind cititorul pe de-o parte la trecerea timpului, pe de altă parte la schimbările istorico-culturale permanente.

Mai întâlnim în roman și un tânăr ambițios, dar în situație „defavorabilă” (Dick Whittington), care îndrăznește să viseze, și-i vedem visurile împlinite; în schimb apar și personaje (de exemplu Thomas Becket), care bucurându-se de avantajele pozițiilor sociale serioase, totuși dând faliment, îndeamnă cititorul la autoestimare, sau chiar la autocritică.

Cu trecerea timpului, apropiindu-ne de prezent,

facem cunoștință cu tot mai multe personaje, printre care se află personalități ca de exemplu *Chaucer*, *Shakespeare*, *Harvard* sau chiar *Pocahontas*.

Bineînțeles, marea majoritate a personajelor din roman sunt caractere fictive, însă Rutherfurd a reușit într-asa fel să țese istoria vieții acestor personaje cu drumul vieții figurilor istorice reale, încât cititorul are impresia că toate evenimentele schițate în roman s-ar fi putut întâmpla.

Multicoloritatea deosebită a istoriei și istorico-culturale a Londrei, și cauzele de amploare nu au făcut posibil (nu au putut face) ca Rutherfurd să descrie toate evenimentele și fenomenele care merită amintite și care se leagă de acest oraș într-un fel sau altul; totuși sunt remarcabile acele „subiecte” care apar în fața ochilor noștri.

Fără pretenția de a înșira totul și nu neapărat în ordine cronologică, merită să pomenim următoarele:

Vikingi (drumul vieții de sute de ani a familiei Barnikel), *Fabricarea armelor în epoca cavalerilor* (Alfred învață meseria în capitolul 4), *Domesday Book* („apariția” primei cărți naționale a moșiilor din Anglia), *Alchimia* (cercetarea elixirului vieții și a prefacerii metalelor în aur), *Cockney* (cineva care s-a născut în Londra la distanța de audibilitate a clopotelor St Mary-le-Bow), *Cruciade* (cea de-a doua și a treia campanie sunt amintite în roman), *Marele Incendiu din Londra* (în 1666, în urma căruia Londra își

pierde în întregime aspectul medieval), *Heraldica* (adică *Studiul blazoanelor*, împreună cu arta și regulile acestuia; apoi, cine va primi scutul cu blazon??), *Hughenoti* (o comunitate religioasă protestantă imensă, persecutată din Franța – în marea parte a venelor englezilor curge (și) sânge de hughenot...), *Croitoria din Londra* (și „secretele” acesteia, în ce privește hainele lucrate de mână), *Magna Carta* (document obținut cu forța de la Regele Ioan fără Țară în 1215), *Mayflower* (corabia care a transportat primul grup de puritani englezi din Plymouthul din Anglia în Plymouthul din America), *Pestă* (manifestările epidemiei mari de pestă din Londra anulul 1665), *Bordele* (sub conducerea episcopului de Winchester(!), pe malul de sus al râului Tamisa), *Cutty Sark* (corabia legendară pentru transportul ceaiului, care și astăzi este o curiozitate turistică), *Sufragetele* (femei, care au luptat pentru drepturile lor electorale, riscând chiar și închisoarea), *Războiul Fulger* (adică *Blitzul*, și referirile lui legate de Londra), etc.

Deci paleta romanului nu este una simplă, însă cititorul își dă seama că două mii de ani parcă poate să dispară în ceață, totuși lăsând în urmă valori durabile, care merită păstrate, și este palpitant să se cerceteze originea lor.

Cele două milenii – prin care ne conduce autorul – îndeamnă cititorul mereu la cugetare; și îl stimulează la formularea unor întrebări, răspunderea cărora poate să-i transforme viziunea legată de viața-problemele de zi cu zi.

Londra este o provocare, nu doar pentru scriitor, dar și pentru autor! O carte, care unește într-una singură o carte de istorie, o carte de literatură – și nu în ultimul rând – un ghid turistic.

Nu poate fi citită în așa fel ca între timp să nu ne îndrăgostim de realitatea de odinioară și cea de azi, de cultura particulară și specială a Londrei...

Rudolf Nyári
(Traducere de Rita Pățaș)

Bucate românești în Guinness Book

Mai mult sau mai puțin excentrice, recordurile șochează pe mulți, oferind celui care le-a realizat o diplomă și un statut demn de Guinness Book, cartea recordurilor mai pe românește. Pornind de la premisa „nu vreau să fiu mai prejos”, s-au aliniat și românii, în rândul „licențiaților” care fac lucruri „mari”. În ceea ce privește domeniul gastronomic, locuitorii comunei Turia (Covasna) așteaptă să primească dintr-o clipă în alta certificatul prin care Guinness Book atestă recordul mondial pentru cel mai mare bulz din lume (site-ul Academiei Mondiale a Recordurilor a anunțat oficial această atestare la sfârșitul lunii octombrie). La pregătirea preparatului au participat mai bine de 300 de localnici ai acestei comune, lungimea lui fiind nici mai mult, nici mai puțin decât 150,32 metri, împărțit în 7.500 de bucăți consumate rapid de gurmanzi.

Un Balmoș uriaș

În România, și tot la capitolul mălai, anul trecut la Târgul de Turism de la Arieșeni – Gârda – Scărișoara (județul Alba), cel mai mare balmoș din lume a intrat în cartea recordurilor având greutatea de 510 kg. Inițiativa a aparținut

prefectului județului Alba și a fost răsplătită într-un final, victorios, cu 125.000 de dolari, conștând în servicii de promovare. Acest imens balmoș pregătit

într-o oală de 850 de kilograme a necesitat ceva materie primă... S-au folosit 443 litri de smântână, procurată de la sătenii din Gârda și Arieșeni, 4,43 kilograme de sare, 35 de kilograme de făină albă și 55,3 kilograme de făină de porumb.

Pentru omogenizarea compoziției s-au folosit linguri din lemn imense, confecționate sub forma unor lopeți de 2,1 metri lungime, iar cele peste 2.000 de porții de

Book. După ce în 2006, la Salonta, a fost pregătită o asemenea specialitate de 5.054 de litri, anul trecut la Baia-Mare, câteva zeci de bucătări au realizat, în cadrul Festivalului Castanelor, cel mai mare gulaș de pe planetă, de aproape opt tone. Inițial, recordul mondial în domeniul preparării gulașului a fost stabilit de unguri cu 10 ani înainte de primul record românesc, în localitatea Hódmezővásárhely, iar gulașul a avut 3.500 l.

Peste hotare

Că sunt buni la făcut bulz, balmoș și gulaș, locuitorii plaiurilor mioritice au demonstrat-o. Însă românii sunt cu precădere reductibili maestri atunci când vine vorba să facă un grătar la marginea orașului. Împătimitii genului au pierdut o ocazie uriașă de a experimenta ceva unic în viață... Made in Paraguay. Acolo a avut loc, de curând, cel mai mare grătar în aer liber din lume. Mai mult de 30.000 de voluntari au fript peste 28.000 de kilograme de carne de vită pe o suprafață lată de 60 de metri și lungă de 100 de metri. Un lacto-vegetarian prezent întâmplător prin zonă a decis să rămână... doar vegetarian.

A.B.

balmoș rezultate au fost împărțite gratuit tuturor celor prezenți.

România-Ungaria

Gulașul și veșnica lui identitate dezbătută între granița româno-ungară este și el motiv de Guinness

Universitatea din Seghedin în top 500 din lume

Universitatea de Științe din Seghedin și Universitatea de Științe Eötvös Loránd din Budapesta au intrat între cele mai bune 500 de universități din lume, conform topului anual alcătuit de Jiao Tong University din Shanghai.

Pe lista din acest an, alcătuită de Institutul pentru Învățământ Superior de la Jiao Tong University din Shanghai, Universitatea din Seghedin se situează – la fel ca în anii trecuți – pe locurile 303–401, asemeni Universității ELTE din Budapesta, anunță agenția MTI. Lista este alcătuită din 2003 pe baza a numeroase criterii. Se ia în considerare numărul profesorilor cu rezultate remarcabile în activitatea științifică și de cercetare, premiile Nobel obținute, publicațiile științifice apărute în domeniile științelor naturale și sociale, măsura în care acestea sunt citate.

Napoleon al III-lea și Principatele Române

Până pe 1 februarie 2009, Muzeul Național de Artă al României este gazda unui eveniment care sărbătorește cei 200 de ani de la nașterea lui Napoleon al III-lea.

Legăturile politice și culturale dintre Franța și Principatele Române între sfârșitul secolului al XVIII-lea și anul 1881, care marchează proclamarea României ca Regat, sunt ilustrate printr-o expoziție ce reunește aproape 200 de piese (pictură, sculptură, desene, mobilier, artă decorativă, fotografii și documente de epocă). Acestea au fost aduse de la mai multe instituții și muzee din România și Franța printre care: MNAR, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național al Castelului din Compiègne din Paris, Muzeul Luvru, Muzeul Orsay, Arhivele Naționale din Paris, etc.

Vizitatorii pot vedea expuse Tratatul de la Paris, scrisori ale lui Alexandru Ioan Cuza către Napoleon al III-lea, în care domnitorul român îi cere împăratului francez sprijin pentru înfăptuirea Unirii Principatelor, precum și alte do-

cumente sau hărți care marchează momentele importante în procesul constituirii statului român. Un spațiu deosebit a fost alocat artiștilor români care au fost influențați de arta franceză: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu și Sava Henția, iar tablourile românești alternează cu tablouri semnate de pictori francezi, precum Monet sau Sisley.

La MNAR expoziția poate fi vizitată până la 1 februarie a anului viitor, urmând a fi prezentată și la Muzeul Național al Castelului din Compiègne, între 20 martie și 29 iunie 2009.

A.B.

Fotbal

Steaua la egal
cu Dinamo

Steaua a început în forță partida din Groapă, cu spectrul echipei care risca să piardă contactul cu fruntea clasamentului în cazul unui alt rezultat decât victoria. Consecință a acestui fapt, *Kapetanos* a deschis scorul după doar 8 minute, după ce a trimis cu capul în poartă din apropiere, de lângă un *Torje* care nici nu s-a mai schisit să sară. Steliștii au simțit că liderul campionatului nu e prea solid și au început să-l lovească din toate pozițiile. Ocaziile lui *Kapetanos*, *Semedo* și *Rădoi* puteau produce o diferență de scor neanticipată înaintea partidei. Dinamo a contat prea puțin, doar *Niculae* având o situație de gol în finalul primei părți. *Rednic* și-a muștruluit elevii la pauză, însă Dinamo a ieșit tot aceeași. Steaua s-a aflat în continuare la timona partidei, dar golul doi nu a picat, deși *Kapetanos* a trăs-nit bara lui *Lobonț* în minutul 58. Balanța s-a echilibrat abia după intrarea lui *Ze Kalanga* în locul lui *Dănciulescu*. Incursiunile de pe dreapta alea angolezului au semănat panică în defensiva stelistă, iar câinii au căpătat din nou dinți. Și au mușcat în minutul 83, când *Adrian Cristea* a re-luat cu capul de la 10 metri o centrare perfectă de la *Torje*, aducând o egalare nesperată până cu 20 de minute înainte de final.

Dinamoviștii au încercat lovitura decisivă prin *Ze Kalanga*, dar și Steaua putea obține victoria la șutul lui *Dayro Moreno*, însă scorul a rămas 1-1. Rezultat care mulțumește rivalul la titlu.

Noul antrenor al Stelei, *Dorinel Munteanu*, consideră că remiza obținută de Steaua pe terenul lui Dinamo este un rezultat mincinos: „Remiză nedreaptă, cred că am fost echipa mai bună. Îmi felicit echipa, pentru că au făcut un joc foarte bun. În această săptămână s-a schimbat jocul. Sper ca acest rezultat, deși injust, să le dea curaj pentru viitor. Echipa poate și mai mult decât a arătat astăzi, sunt convins. Am tratat săptămâna asta ca un profesionist. Nu am avut emoții înainte de derby, pentru că am încredere în lot”.

Antrenorul lui Dinamo e mulțumit de egalul cu Steaua și își apără fotbalistii criticați că nu joacă spectaculos. *Mircea Rednic* a declarat: „Steaua a început bine, iar noi prost. Când ieși gol repede, e greu să revii. Nu am avut o primă repriză prea bună, eram dominați la mijloc și nici în atac nu ne simțeam prea bine. Am decis să-l scot pe *Dănciulescu*, n-a prins o zi bună. Totuși, Steaua nu a adus mingea în careu ca noi. A avut posesie, două bare, dar noi am jucat mai bine în fața porții”. C. Bun

Formula-1

Lewis Hamilton, cel mai tânăr
campion din istoria Formulei 1

A fi sau a nu fi campion mondial? Aceasta a fost întrebarea care a planat deasupra celor doi candidați la titlu, *Lewis Hamilton* și *Felipe Massa*, pe parcursul întregii curse din Brazilia. În ciuda faptului că *Massa* a plecat din pole și a condus ostilitățile de la început la sfârșit, câștigând detașat la Interlagos, răspunsul la întrebare a venit abia în ultimul viraj dinaintea liniei de sosire. Brazilianul de la Ferrari i se fluturase deja steagul alb cu pătrățele negre, iar cei peste 80.000 de fani din tribune se ridicaseră în picioare, scandându-i numele. În acel moment, *Hamilton* se afla pe poziția a 6-a, ceea ce însemna că titlul mondial îi revenea lui *Massa*. Nu a fost să fie, însă! Cu câteva tururi

înainte de finish, ploaia a determinat majoritatea piloților să intre la boxe pentru a schimba pneurile. Unii au riscat însă și au continuat, printre aceștia aflându-se și *Timo Glock* care, astfel, a urcat pe poziția a 5-a. Britanicul de la McLaren s-a trezit la viață pe ultimii metri, după ce întreaga cursă nu a arătat nimic, și a reușit să îl depășească pe *Timo Glock*. Locul 5 i-a adus lui *Hamilton* cele 4 puncte necesare pentru a ieși campion mondial cu doar un punct avans în fața lui *Massa*. Prin urmare, faptul că *Timo* a fost depășit de *Lewis* în ultimul viraj poate fi explicat de lipsa de aderență. Dar totuși, parcă s-a lăsat prea ușor...

Pe podium, alături de *Felipe Massa* au mai urcat

Fernando Alonso (Renault) pe locul doi, iar cea de-a treia poziție a fost ocupată de *Kimi Raikkonen* (Ferrari).

Cele două titluri mondiale puse în joc au fost împărțite de rivalul McLaren și Ferrari. Titlul piloților revenind echipei McLaren prin *Lewis Hamilton*, iar cel al constructorilor scuderiei Ferrari.

Casian Bun

Baschet

Asesoft, speranța României
în Europa

Baschetul masculin românesc își pune toate speranțele în *Asesoft Ploiești*, singura reprezentanță a României rămasă în cupele europene. După o victorie la limită în tur (79-76), prahovenii s-au calificat în urma unui meci dramatic la Sankt Petersburg, în fața celor de la Spartak. Susținuți de *Victor Hănescu*, ploieștenii au pierdut la un singur punct (69-68), dar au obținut biletele pentru turul doi preliminar al Euro-challenge, unde îi vor întâlni pe francezii de la Toulon. Prima manșă a întâlnirii dintre *Asesoft* și Toulon este programată pe 4 noiembrie, în Franța, returul urmând a se desfășura o săptămână mai târziu, la Ploiești.

Învingătoare în partida tur cu Spartak – Sankt Petersburg la numai trei puncte, 79-76, campioana României nu a mers în Rusia cu capul plecat. Trupa antrenată de *Vlado Arnautovic* a făcut spectacol în fața unei echipe cu un buget mult mai mare și s-a calificat dramatic în turul doi preliminar al Euro-challenge. Meciul de la

Sankt Petersburg a fost pe muchie de cuțit. *CSU Asesoft* a început puternic, cu o apărare senzațională care le-a blocat rușilor aproape toate drumurile de pătrundere spre coș. Sub impulsul conducătorului de joc *Wisniewski*, gazdele au început o cursă de urmărire pe care au încheiat-o cu un minut înainte de pauza mare, atunci când nu numai că au egalat, dar au și trecut la conducere: 28-27. Bucuria a durat puțin, un nou coș de două puncte în contul *Asesoftului*, iar ploieștenii erau în grafic la jumătatea meciului: 29-28. Ultimele două sferturi s-au jucat cu inima în gât. Rușii s-au desprins la 47-41 și mai apoi la 54-47 în minutul 33, dar *Burlacu* s-a încăpățânat să țină campioana României în viață: 57-56 pentru *Asesoft*. Antrenorul *Evgheni Pașutin* a cerut time-out, iar situația s-a schimbat în favoarea echipei sale: 60-57. De aici s-a mers cap la cap până cu un minut înainte de final, când Spartak s-a desprins iar decisiv cu un coș de trei puncte al aceluiași *Wisniewski*: 69-64. *Har-*

grove și *Burlacu* au com-primat diferența, de data aceasta decisiv, tabela încremenind la 69-68 pentru gazde. După un război miraculos, partida sa terminat cu o victorie dramatică: 79-76. *Asesoft* a învins numai cu trei puncte, dar faptul acesta înseamnă că în turul doi preliminar al Eurochallenge, *CSU*.

Asesoft va întâlni învingătoarea dintre *Cedevita Zagreb* (Croatia) și *SAOS Hyeres Toulon* (Franța). *Alexandru Iacobescu*, președintele *CSU Asesoft Ploiești* a declarat: „Toți jucătorii au respectat indicațiile și au evoluat la nivel înalt. Ne-am impus în fața unei echipe care are un buget de 15 ori mai mare ca noi, cu jucători de valoare și antrenor pe măsură. Dar și *Arnautovic* a arătat că are potențial și va deveni cel mai valoros antrenor din campionatul României. Suntem în Europa, ținem steagul sus și avem nevoie și de alte echipe lângă noi în competițiile internaționale pentru că nu e de ajuns doar campionatul intern pentru a crește în valoare”.

TVR 1

Luni 10 noiembrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Legenda spiridușilor 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Concurs interactiv de cultură generală 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Buletin electoral 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romașta îndrăgostiților 17.00 Citește și mai departe 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Eureka 20.10 Alege Parlamentul tău! 21.15 Zua luni, seara teatru.

Marti 11 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Legenda spiridușilor 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Concurs interactiv de cultură generală 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romașta îndrăgostiților 17.00 Atunci și acum 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Anatomia lui Grey 20.10 Alege Parlamentul tău! 21.15 Film. Tortul miresei.

Miercuri 12 noiembrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Legenda spiridușilor 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Concurs interactiv de cultură generală 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Serial. Romașta îndrăgostiților 17.00 Ochiul magic 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Agenția PSYCH 20.10 Emisiune electorală 21.15 Film. Lista neagră.

Joi 13 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Concurs interactiv de cultură generală 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Romașta îndrăgostiților 17.00 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. CSI-Crime și investigații 20.10 Emisiune electorală 21.15 Film. Ucigașii.

Vineri 14 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 11.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 12.00 Concurs interactiv de cultură generală 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Bazar 14.30 Alege Parlamentul tău! 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Romașta îndrăgostiților 17.00 Europa ne privește 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 21.15 Film. Ingerul morții.

Sâmbătă 15 noiembrie

6.00 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 6.30 Semne 7.00 Debut 50 plus 8.00 Desene animate 9.00 Povestea filmului 9.30 Arca lui Noe 10.30 Vânt din pupa. Prima Regată Internațională desfășurată în Marea Neagră 12.00 Emisiune electorală 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Ne vedem la TVR 14.20 Andografia săptămânii 14.30 Ne vedem la TVR 16.00 **Garantata 100%** 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Nu prea greu de ucis 20.55 Prințesele lumii 21.10 Film. Frank și Jesse.

Andrei Pleșu la „Garantat 100%”

Duminică 16 noiembrie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Neliștea inteligenței 9.30 Serial. Hannah Montana 10.10 Viața satului 11.30 Descoperă Europa ta! 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Tezaur folcloric 14.30 Circ internațional 15.00 30 de ani de modă în 50 de minute 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Toamnă la New York 21.10 Film. Căzut din cer.

TVR 2

Luni 10 noiembrie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Muzică și muzichie (R) 8.55 Poate nu știați! 9.10 Tonomatul DP2 (R) 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Atlas (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Medalion folcloric 12.45 Descoperă românii 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR (R) 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Viața lumii 19.30 Fotbal. 20.30 Ora de știri 23.00 Film. Acoperișul lumii.

Marti 11 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 **Popasuri folclorice** 12.45 Călător prin lume 13.30 Între cer și pământ (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Lecție de ecologie 19.30 Bugetul meu 20.00 Lumea de aproape 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.30 Film. Iason și argonauții.

Popasuri folclorice – Maramureș

Miercuri 12 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Un strop de energie 19.30 Dincolo de hartă 20.00 Bazar 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.35 Film. Petrecărețele.

Joi 13 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Destinația România (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Idei strălucite 19.30 Arena leilor 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dovadă de iubire 22.30 Film. Aventurile lui Sebastian Cole.

Vineri 14 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Centrul de frumusețe 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Carabinieri 16.00 Jurnalul TVR 16.30 Flota regală britanică 17.30 Serial. Centrul de frumusețe 18.30 Serial. Miracole 19.00 Planeta oamenilor 19.30 D'ale lui Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Bucătăria lui Jamie 22.30 Operațiuni speciale.

Sâmbătă 15 noiembrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție, copii! 8.30 Medalion folcloric 9.00 Natură și aventură 9.35 Liber pe contrasens 10.35 Rugby: Steaua București–Cleopatra Mamaia 12.30 Atenție se cântă! 13.30 Polo: CSM Oradea–Dinamo București 14.45 Călător prin lume 15.00 Între cer și pământ 16.30 Gaz pe folk 17.30 Serial. Cranford 18.50 Serial. Crime imperfecte 19.50 Serial. Absolut fabulos 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Maniacii 22.30 Film. Fata din vis.

Duminică 16 noiembrie

6.00 Maniacii (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Un zămbet pe... 11.10 Film. Orgoliu 13.00 Polo: CSM Oradea–Dinamo București 14.30 Bucătăria lui Jamie (R) 15.00 Atlas 15.35 Muzică și muzichie 17.30 Serial. Ballykissangel 18.50 Serial. Doctor Who 19.50 Serial. Absolut fabulos 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Viața pe marte 22.30 Film. Frăția crimei.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

10 NOIEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

11 NOIEMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

12 NOIEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 NOIEMBRIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Ilyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 NOIEMBRIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Lumea femeilor” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Interviu și reportaje din țară și România 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

16 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul „Lumea femeilor” (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe unde medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

12 noiembrie 2008 (mtv ora 13.50)
Reluare: 14 noiembrie 2008 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat vă va prezenta, după un buletin informativ, rubrica profesoarei Mihaela Bucin, care va vorbi despre stingerea a doi mari actori români, Ilarion Ciobanu și Ștefan Iordache. În continuare vom lansa o altă rubrică, legată de una din plăcerile fundamentale ale omului: gătitul.

Realizator: **Aurel Becan**

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

**Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.**

Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Întâlnirile toamnei la Liceul „Bălcescu”

După 50 și 49 de ani...

Revederea foștilor absolvenți ai promoțiilor 1954–1958 și 1955–1959 a avut loc pe 18 octombrie.

Diriginți: Margareta Leu și Ecaterina Tiritean

După 25 de ani...

Revederea foștilor absolvenți ai promoției 1979–1983 a avut loc pe 25 octombrie.

Diriginte: Nicolae Luțai

După 20 de ani...

Revederea foștilor absolvenți ai promoției 1984–1988 a avut loc pe 13 septembrie.

Diriginte: Elena Gal Condoroș

După 5 ani...

Revederea foștilor absolvenți ai promoției 1999–2003 a avut loc pe 18 octombrie.

Diriginți: Eva Moldovan Szenléleki și Nicolae Luțai

(Despre întâlniri puteți citi în pagina a 11-a)

FOAIA
românească
7 noiembrie 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichisziaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichis și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.